

بانوان افتخار آفرین ایران زمین

شیر دختران ایران

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۱۹ اسفند ۱۳۹۱ / ۱۶ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

بانو شیرین شاهزاده ارمنی و برادر زاده و جانشین مهین بانو فرمانروای ارمنستان و زنی خردمند که همسر وفادار خسرو پرویز بود. در آن زمان ارمنستان یکی از شهرهای کوچک ایران و شاه ارمنستان زیر نظر شاهنشاه ایران بود. خسرو پرویز و شیرین حماسه‌ای از خود ساختند که همیشه در تاریخ ماندگار ماند. شیرین از خسرو چهار فرزند به نام‌های نستور، شهریار، فرود و مردانشه بدنيا آورد که هر چهار فرزند وی در زندان کشته شدند. داستان عشق او و خسرو پرویز و دلدادگی او و فرهاد در ادبیات ایران مشهور است. پس از این که خسرو پرویز بدست

شاهزاده ارمنی و برادر زاده و جانشین مهین بانو فرمانروای ارمنستان و زنی خردمند که همسر وفادار خسرو پرویز بود. در آن زمان ارمنستان یکی از شهرهای کوچک ایران و شاه ارمنستان زیر نظر شاهنشاه ایران بود. خسرو پرویز و شیرین حماسه ای از خود ساختند که همیشه در تاریخ ماندگار ماند. شیرین از خسرو چهار فرزند به نام های نستور، شهریار، فرود و مردانشه بدنیا آورد که هر چهار فرزند وی در زندان کشته شدند.

داستان عشق او و خسرو پرویز و دلدادگی او و فرهاد در ادبیات ایران مشهور است.

پس از این که خسرو پرویز بدست دست افسری جوان به نام مهرهرمز (که پدرش مرزبان نیم روز آ «بابل و عراقا» بوده و دو سال پیش از این واقعه، به دست خسرو پرویز مجازات شده بود) کشته می‌شود، به پسرش شیرویه نداد و به او گفت که من به عنوان ملکه ایران باید بهترین مراسم سوگواری را برای پدرت خسرو پرویز بجا آورم در حالی که زیباترین لباس و آرایش را داشت با متانت به همراه موبدان و بزرگان به تشیع جنازه خسرو پرویز پرداخت. پس از انجام مراسم از حاضران خواست که او را برای آخرین وداع با جنازه همسرش تنها بگذارند در آن هنگام با خنجری در کنار جسد همسرش، خود را کشت

بعد از استقبال بینظیر شما کاربران محترم پارسیان دژ از نوشتار (بانوان نامور تاریخ ایران زمین)

بر آن شدیم تا نوشتار نو از موضوع همین نوشتار جمع اوری کنیم

ادامه معرفی بانوان نامور ایران باستان در ادامه مطلب

ماندان یا ماندانا در لغت به معنی شاه بوی عنبر سیاه، دختر آژی دهاک آخرین پادشاه ماد که همسر کمبوجیه پدر کوروش شد و از این وصلت کوروش متولد گردید. او در تربیت و نیز انتقال قدرت به کوروش سهم بسیار موثری داشت.

ماندان اولین مدرسه جمعی که در آن برگزیدگانی از پسران بودند بنیان مینهد که خود شخصا به دانش آموزان این مدرسه درس حقوق وقانون را می‌آموخت و به کوروش می‌آموخت که باید پایه و اساس ظلم و بیدادی را ویران نماید و در هر حال یار و همیار زیردستان باشد. در این مدرسه فنون سوارکاری و تیراندازی و نبرد نیز آموزش داده میشد.

بانو دغدویه

دغدویه یا دوغدو مادر زرتشت است که اصلاً از شهر ری بوده است. وی در آنجا با کوی ها و کرپن ها که مردم را گمراه می کردند و از آنها مرتب فدیة و قربانی می خواستند و دین را وسیله ای برای رسیدن به امیال و خواستهای ناروای خود کرده بودند به مبارزه پرداخت. پدر و مادرش چون جان او را در خطر دیدند او را نزد یکی از نزدیکان خود به آذربایجان فرستادند او در آنجا با پوروشسب ازدواج کرد و ثمره این پیوند همایون، زرتشت پیامبر بزرگ ایرانیان است

بانو کاساندان

کاساندان تنها همسر کوروش بزرگ، شهبانوی ایران (ملکه جهان) دختر فرناسپه از شاهدختان و دختر فرناسپه هخامنشی از دودمانی بود که از نجبای پارس محسوب می شدند و پدر واجدادش در چند نسل شاه پارسیان بودند. کاساندان ملکه ۲۸ کشور آسیائی بوده و همواره در کنار همسرش کوروش بزرگ پادشاهی میکرد و پس از او نخستین فرد قدرتمند و سیاستمدار دربار هخامنشیان بشمار می آمده است. او ۵ فرزند با نام های کمبوجیه، بردیا، آتوسا، رکسانه و ارتیستونه داشت.

هر یک از فرزندان کاساندان و کوروش بزرگ به نحوی در تاریخ هخامنشیان دارای نقش تعیین کننده بوده اند و از نشانه ها چنین بر می آید که آنها از تربیتی خاص برخوردار بودند. به نقل از هرودوت: کاساندان در ۶ نوامبر ۵۳۹ پیش از میلاد فوت کرد و هنگام مرگ وی در بابل ۶ روز همه به سوگواری همگانی فراخوان شدند. کاساندان قبل از کورش درگذشت و بعد از او کورش در اندوهی فراوان ماند و برای همیشه و به احترام همسرش تنهایی را برگزید. مقبره شهبانو کاساندانه در پاسارگاد، در کنار آرامگاه کوروش بزرگ میباشد

بانو آتوسا

آتوسا در لغت به معنای خوش اندام است. همچنین به معنای قدرت و توانمندی نیز می‌باشد.

آتوسا (۵۵۰ تا ۴۷۵ پیش از میلاد مسیح) شهبانوهای ایران یکی از برجسته‌ترین زنان در تاریخ ایران قدیم است. وی دختر کوروش کبیر و کاساندان، خواهر کمبوجیه، و همسر دو پادشاه هخامنشی، کمبوجیه و داریوش یکم، و مادر خشایار شاه بود. آتوسا بانویی زیبا بود و هم شاعر و هم ادیب بود و به نوجوانان پارسی درس ادبیات پارسی میداد. به خاطر خرد و اندیشه نیکویش داریوش با ایشان در مسائل مملکتی و سرنوشت ساز مشورت میکرد و نیز به ایشان اعتماد کامل داشت. اگر داریوش به منطقه ای لشکر میکشید شورای سلطنت برای اداره امور کشور تشکیل میشد و رئیس و مافوق همه در راس شورای سلطنت شهربانو آتوسا بود.

هرودوت در مورد زندگی سیاسی وی می‌گوید: آتوسا از قدرت فوق‌العاده‌ای برخوردار بود و علاقمند بود که در میدان کارزار نیز شوهرش را همراهی کند. وی همواره یاور فکری داریوش بزرگ بوده و چندین نبرد بزرگ را شخصا فرماندهی کرده و یا با نقشه های جنگی او انجام گرفته است. از زمان مرگ او هیچ اطلاعی در دست نیست. تنها می‌دانیم تا زمانی که خشایار از جنگ یونان بر میگردد زنده بوده‌است. احتمالاً آرامگاه او در کنار آرامگاه داریوش کبیر در نقش رستم می‌باشد

بانو یوتاب

یوتاب در لغت به معنی درخشنده و بیمانند است. از یوتاب به عنوان یکی از سردارن زن ایرانی نام برده اند. یوتاب خواهر آریوبرزن سردار نامدار ارتش شاهنشاهی داریوش سوم بوده است وی در نبرد با اسکندر گجستک همراه آریو برزن فرماندهی بخشی از ارتش را بر عهده داشته است .

او در کوههای بختیاری راه را بر اسکندر بست ولی یک ایرانی خائن راه را به اسکندر نشان داد و او از مسیر دیگری به ایران هجوم آورد. از یوتاب به عنوان شاه آتروپاتان (آذربایجان) در سالهای 20 قبل از میلاد تا 20 پس از میلاد نیز یاد شده است. آریو برزن و یوتاب در راه وطن کشته شدند و نامی جاویدان از خود بر جای گذاشتند

بانو آرتیمیس

آرتمیس یا آرتمیز در لغت به معنی راست گفتار بزرگ است. او نخستین و تنها بانوی دریاسالار جهان است. تاریخ نویسندگان یونان او را در زیبایی و برجستگی و متانت سرآمد همه زنان آن روزگار نامیده اند.

Artemis نخستین زن دریانورد ایرانی است که در حدود 2494 سال پیش فرمان دریاسالاری خود را از سوی خشایارشا هخامنشی دریافت کرد. در سال ۴۸۴ پیش از میلاد فرمان بسیج دریایی برای شرکت در جنگ با یونانیان توسط خشایارشا هخامنشی صادر شد. آرتمیس فرماندار سرزمین کاربه با پنج فروند کشتی جنگی که خود فرماندهی آنها را در دست داشت به نیروی دریایی ایران پیوست. در این نبرد ایران موفق به تصرف آتن شد. در این نبرد نیروی زمینی ایران از ۸۰۰ هزار پیاده و ۸۰ هزار سواره تشکیل شده بود. نیروی دریایی ایران دارای ۱۲۰۰ کشتی جنگی و ۳۰۰ کشتی ترابری بود.

همچنین آرتمیس در سال 480 پیش از میلاد در جنگ سالامین Salamine که بین نیروی دریایی ایران و یونان درگرفت شرکت داشت و دلاوری های بسیاری از خود نشان داد و با ستایش دوست و آشنا روبرو شد. او در یکی از دشوارترین شرایط در جنگ سالامین، با دلیری و بیباکی کم مانند توانست بخشی از نیروی دریایی ایران را از خطر نابودی نجات دهد و به همین دلیل به افتخار دریافت فرمان دریاسالاری از سوی خشایارشا رسید. او به خشایارشا پیشنهاد ازدواج نیز داد که بدلایلی این پیوند صورت نگرفت. در سالهای دهه شصت میلادی (دهه چهل خورشیدی) نیروی دریایی ایران، برای نخستین بار ناو شکن بزرگی را به نام یک زن نام گذاری کرد و او "آرتمیس" بود. ناو شکن آرتمیس در دوران خدمت "دریاسالار فرج الله رسایی" به آب انداخته شد و سالها بر روی آبهای خلیج همیشه فارس پاسدار سواحل ایران بود.

بانو گردآفرید

گردآفرید یا گردآفرین یکی از پهلوانان سرزمین ایران که تاریخ از او به عنوان دختر کژدهم یاد میکند. در داستان رستم و سهراب گردآفرید با لباسی مردانه با سهراب رزم کرد و به دست او گرفتار شد ولی توانست خود را با تدبیر از دست سهراب برهاند. فردوسی بزرگ از او به عنوان زنی جنگو و دلاور سرزمین پاکان یاد میکند.

در شاهنامه فردوسی نیز چنین آمده است:

زنی بود بر سان گرد سوار

همیشه به جنگ اندرون نامدار

بانو سیندخت

همسر خردمند مهرآب کابلی و مادر رودابه و مادر بزرگ رستم که در همسری زال و رودابه و جلب موافقت مهرآب پدر رودابه به این وصلت نقش مهمی داشت و نیز در موقع تولد رستم از مادر، سیندخت یار و مددکار دخترش رودابه بود. کوتاه سخن اینکه سیندخت یکی از خردمندترین چهره های شاهنامه است.

بانو رودابه

دختر مهرآب کابلی و همسر زال و مادر رستم که به روایت شاهنامه دلباختگی زال به او یکی از زیباترین صحنه های شاهنامه است. رودابه در موقع تولد رستم اولین سزارین را انجام داد. بنابراین، چنین زایمان ها را باید "رستمی" گفت نه سزارین. زیرا سزار قرن ها پس از تولد رستم به دنیا آمده است.

بانو تهمنه

دختر زیاروی پادشاه سمنگان که شبی همسر رستم بود. ثمره آن تولد سهراب است که داستان زندگی و مرگ دردناکش به دست پدر در شاهنامه فردوسی به تفصیل آمده است. تهمنه برای آنکه تمام وقت خود را صرف پرورش سهراب کند، با وجود جوانی و زیبایی ازدواج نکرد.

بانو گشنسب و زربانوی دلیر

بانو گشنسب (مخفف گشنسپ) به معنی "بانوی دارنده اسب نر" است که در جنگاوری هیچ کس یارای مقاومت با او را نداشت. بانو گشنسب دختر رستم و همسر "گیو" که نام وی در برزو نامه و بهمن نامه بسیار آمده است. یکی از مشهور ترین حکایت های او نبرد سگانه فرامرز، رستم و بانو گشنسب است که در هنگام کشتی پهلوانان را به خاک می افکند، دلیری این بانوی ایرانی مشهور است. او منظومه ای نیز بنام خود دارد که هم اکنون نسخه ای از آن در کتابخانه ملی پارسی و در کتابخانه ملی بریتانیا موجود است.

شهین سراج، پژوهشگر ادب و تاریخ: اگر بخواهیم ارزش پهلوانی دختر رستم را باز بکنیم ارزش حماسی و نقش حماسی این دختر از جایی شروع می شود که بهمن اسفندیار به کینه توزی خون اسفندیار به سیستان حمله می کند و زال را در قفس می اندازد و با فرامرز، پسر رستم جنگ می کند و عاقبت او را بر دار می زند. تنها کسی که در خاندان رستم در برابر بهمن حقیقتاً یک مقاومت نظامی نشان می دهد و از آن باورهای رستم دفاع می کند به نظر من بانو گشنسب است. او است که این نبرد را ادامه می دهد و مانند پدرش که همیشه حامی پادشاهان ایران بوده ولی هیچ وقت سر فرود نیاورد. زربانو سردار جنگجوی ایرانی و دختر رستم و خواهر بانو گشنسب. او در سوارکاری زیاده بوده است و در نبردها دلوریهای بسیار از خود نشان داده است. تاریخ نام او را جنگجویی که آزاد کننده زال، آذربرین و تخوار از زندان بوده است ثبت کرد.

بانو آذرناهد

ملکه ملکه های امپراتوری ایران در زمان شاهنشاهی شاپور یکم بنیانگذار ساسله ساسانی. نام این ملکه بزرگ و اقتدارات دولتی او در قلمرو ایران در کتیبه های کعبه زرتشت در استان فارس بارها آمده است و او را ستایش کرده است.

بانو همای چهر آزاد

پادشاه زن ایرانی که به گفته کتاب دینی و تاریخی (391 یشتا 1+274 یشتا 2) در زمان کیانیان بر اریکه شاهنشاهی ایران نشست. از او به عنوان هفتمین پادشاه کیانی یاد شده است که نامش را "همای چهر آزاد" و "همای وهمون" نیز گفته اند. او مادر داراب بود و پس از "وهومن سپندداتان" بر تخت شاهنشاهی ایران نشست. وی با زیبایی تمام سی سال پادشاه ایران بود. نوشتارها زیادی درباره رفتار و کردار او یاد شده که او در مدت سی سال پادشاهی هرگز خطائی نکرده و مردمان در زمان او همواره در آسایش و سلامت زندگی میکرده اند.

بانو آریاتس

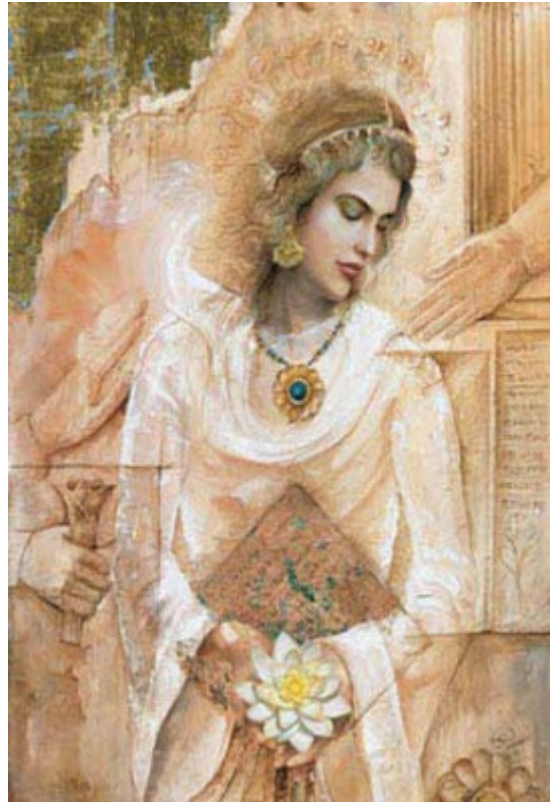
یکی از سرداران مبارز و دلیر هخامنشیان در سالهای پیش از میلاد. مورخین یونانی در چندین جا نامی از وی به میان آورده اند.

بانو پرین

او دختر کی قباد بود که در سال 924 قبل از میلاد هزاران برگ از نسخه های اوستا را به زبان پهلوی برای آیندگان از گوشه و کنار ممالک اریایی گردآوری نمود و یکبار کامل آن را نوشت و نامش در تاریخ ایران زمین برای همیشه ثبت گردیده است.

بانو آرتا دخت

وزیر خزانة داری و امور مالی دولت ایران در زمان شاهنشاهی اردوان چهارم اشکانی. به گفته کتاب اشکانیان اثر دیاکونوف روسی خاور شناس بزرگ او مالیات ها را سامان بخشید و در اداره امور مالی کوچکترین خطایی مرتکب نشد و اقتصاد امپراتوری پارتیان را رونق بخشید. چنانچه برآمده است، از کارهای بزرگ او در گردآوری دارایی کشور، یکی جلوگیری از هزینه های بیهوده به ویژه درباریان و دیگری گرفتن باج و خراج از درآمد توانگران بوده است.

بانو فرخ رو

نام او به عنوان نخستین بانوی وزیر در تاریخ ایران ثبت شده است. وی از طبقه عام کشوری به مقام وزیری امپراتوری ایران رسید.

بانو فرانک

همسر آبتین و مادر فریدون که در رها شدن و زنده ماندن فریدون از دست دژخیمان ضحاک رنجه‌ها برد و در به قدرت رسیدنش نقش اساسی داشت.

بانو پوران دخت و آرم دخت

پوران دخت شاهنشاه ایران در زمان ساسانی بود و زنی بود که بر بیش از 10 کشور آسیایی پادشاهی میکرد. او پس از اردشیر شاپوریه به عنوان بیست و پنجمین پادشاه ساسانی بر اریکه شاهنشاهی ایران نشست و فرمانروایی نمود. پوران خسرو منظور پوران دخت دختر خسرو پرویز است که زنی با کفایت و خردمند بود ولی متأسفانه به علت وضع آشفته و نابسامان آن دوران و جنگهای طولانی ایران و روم در زمان خسرو پرویز و نفوذ دین مزدک و نارضایی مردم از وضع موجود و در یکی از دشوارترین شرایط تاریخی ایران حکومت کشور را چند ماهی در اختیار داشت و پس از مرگ او حکومت به آزر م دخت رسید.

ملکه آزر م دخت، آزر م، آزر م (۶۳۰ م یا ۶۳۱ م) (به معنی دختر پیر نشدنی) شاهنشاه زن ایرانی و سی و دومین شاهنشاه ساسانی، دختر خسرو پرویز پسر هرمز پسر انوشیروان ملقبه به عادل که پس از خواهر خویش پوران دخت لشکریان او را در تیسفون پادشاهی برداشتند. فرمانروای خراسان، سپهبد فرخ هرمز که یکی از مدعیان جدی سلطنت بود، ملکه را به همسری خواست. در حالی که آزر م دخت علناً وعدهی ازدواج به او داد، در نهان تدارک قتلش را دید (بنا به فرهنگ معین چون "آزر م دخت نمی توانست علناً مخالفت کند"). رستم، پسر فرخ هرمز، به خون خواهی پدرش لشکر به پایتخت کشید و پس از سرنگونی آزر م دخت، ملکه ساسانی را نابینا کرد. آزر م دخت چهار ماه پادشاهی کرد. از کیفیت وفات این ملکه اطلاعی در دست نیست.

پاره ای از اشعار حکیم فردوسی در باره ی پوران دخت و آزر م دخت:

یکی دختری بود پوران بنام چو زن شاه شد کارها گشت خام

بزرگان برو گوهر افشاندند بران تخت شاهیش بنشانند

چنین گفت پس دخت پوران که من نخواهم پراگندن انجمن

کسی را که درویش باشد ز گنج توانگر کنم تانماند به رنج

مبادا ز گیتی کسی مستمند که از درد او بر من آید گزند

ز کشور کنم دور بدخواه را بر آیین شاهان کنم گاه را

یکی دخت دیگر بد آزرم نام ز تاج بزرگان رسیده به کام

بیامد به تخت کیان برنشست گرفت این جهان جهان رابه دست

نخستین چنین گفت کای بخردان جهان گشته و کار کرده ردان

همه کار بر داد و آیین کنیم کزین پس همه خشت بالین کنیم

ر آنکس که باشد مرا دوستدار چنانم مر او را چو پروردگار

کس کو ز پیمان من بگذرد بپیچید ز آیین و راه خرد

بانو منیژه

دختر افراسیاب که بیژن سردار معروف ایرانی دلباخته او گردید و به بند اسارت افراسیاب افتاد و به دستور افراسیاب او را به چاهی که به همین نام معروف است انداختند تا سرانجام رستم که خود را به صورت بازرگانی درآورده بود توانست او را نجات بخشد.

بانو کتایون

دختر قیصر روم همسر گشتاسب شاه و مادر اسفندیار و یکی از اولین کسانی که کیش زرتشت را پذیرفت. موقعی که اسفندیار به دستور گشتاسب می خواست به جنگ رستم برود کتایون به سختی با رفتن او مخالف بود و او بخردانه پند داد ولی اسفندیار نپذیرفت و در جنگ با رستم کور و سپس کشته شد و کتایون با غم و دردی جانکاه به سوگ فرزند نشست.

بانو هما

دختر اسفندیار و خواهر بهمن و ملکه نامداری از سلسله کیانیان.

بانو نگان

که در لغت به معنی کامروا و پیروزمند است. وی از سرداران ساسانی بود که با تازیان دلاورانه جنگید. دلاوریهای شکوهمندانه او در جنگهای چریکی با سپاه تازیان زبان زد ایرانیان بود و تازیان بهنگام حمله های او از مقابلش پا بفرار میگزاردند.

بانو آپارنیک

همسر رستم فرخزاد که همچون یک شیر زن، به همراه او تا آخرین قطره خون با تازیان متجاوز دلیرانه جنگید.

بانو سورا

در لغت به معنی گلگون رخ، که دختر اردوان پنجم بود و سمت سپهبدی داشت و دست راست پدر بود و در جنگها دلاورانه همراه پدر می جنگید.

بانو کردیه

خواهر خردمند بهرام چوبین (در دوره ساسانیان). بهرام چوبین که یکی از اهالی شهر خفر جهرم و از کردان بوده و خواهر بهرام به نام "کردیه" همسر اردشیر بابکان بوده است. گردیه پس از برادرش، فرماندهی را به دست میگیرد و در میدانهای نبرد، آنچنان بیباکی و شایستگی از خود نشان میدهد که همگان را به ستایش وامیدارد. او در رده سپهسالاری سپاه برادرش در جنگ تن به تن با "تور" فرمانده نیروی خاقان چین، او را شکست میدهد و سپاهش را تار و مار میکند.

بانو ورزا

در لغت به معنی نیرومند و توانا، سرداری از هخامنشیان.

بانو هومی یاستر

که از سرداران و بزرگان سپاه هخامنشی بود.

بانو وهومسه

در لغت به معنی والاتبار و نیکزاده بزرگ، از سرداران هخامنشی.

بانو پریسانیس

در چم فرشته و زیبا، همسر داریوش دوم که پا به پای همسر و دختر به جنگها میرفت و پیکار میکرد.

بانو آمسترس

در لغت به معنی هم اندیش و پشتیبان و یار، دختر داریوش دوم که پا به پای پدر در نبردها میجنگید.

بانو سی سی کام

در لغت به معنی کامروا، مادر داریوش سوم که هیچگاه در برابر اسکندر تسلیم نشد و همچنان جنگ را دنبال نمود.

بانو استاتیرا

دختر داریوش سوم و از سرداران هخامنشی نیز بود.

بانو آرتونیس

در زمان داریوش کبیر فرمانده ای شجاع بود نام شوهرش آرتاباز بود که یکی از سپهبدان داریوش شاه بود.

بانو داناک

در لغت به معنی باهوش و خردمند و فرزانه، از سرداران هخامنشی.

بانو مهرمس

در لغت به معنی مهر بزرگ، خورشید درخشان، از سرداران هخامنشی.

بانو آذرنوش

در لغت به معنی پرفروغ آتشین، از شاهدخت‌های هخامنشی و هم سردار سپاه.

بانو آسپاسیا

همسر کوروش دوم که از سرداران او نیز بود

بانو آرتونیس

در لغت به معنی راست و درست، دختر آ«ارته بازآ» که او خود نیز سردار بزرگ داریوش بزرگ بود.

بانو آپاما

در لغت به معنی گیرا، خوش آب و رنگ و زیبا میباشد، دختر آ«سپیتمنآ» که خودش از سرداران زمان هخامنشیان بود.

بانو داناک

در لغت به معنی باهوش و خردمند و فرزانه، از سرداران هخامنشی.

بانو میتراذخت

در لغت به معنی دختر مهر، دختر خورشید، از سرداران اشکانی.

بانو نوشین

سردار نامی ساسانی در زمان انوشیروان دادگر

و همچنین از سرداران و جنگجویان و بزرگان سپاه ساسانی می توان از مهر یار، برزین دخت(دخت آتش)،

ماه آذر، ابردخت، گلبویه نام برد.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «شیر دختران ایران»، پارسیان دژ، ۱۳۹۱.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1130/pdf/شیر-دختران-ایران.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵